

Wat je ook steeds vaker ziet...

SORRY, VOLGEBOEKT!

OMARM DE WACHTRIJ

Dat even moeten wachten op een plekje juist ook zo z'n charme heeft, zie je in andere wereldsteden al veel langer. In Parijs en Rome is het doodnormaal dat voor de deur van een goed restaurant de mensen op de stoep staan samengedromd, waar ze met een goed glas wijn en eventueel een hapje staan te wachten op hun tafel. Weet je als voorbijganger meteen waar je moet zijn. Dat buiten wachten is in Nederland weertechisch wat lastiger, maar ook hier wordt de spontane eter steeds vaker doorverwezen naar de bar voor een aperitief. Stiekem sowieso vaak de leukste plek van het restaurant, de bar: het is de perfecte spot om mensen te kijken, sfeer te proeven en de bordjes die uit de keuken komen in de gaten te houden, zodat je straks meteen weet wat je wilt bestellen.



SPONTANITEIT GEZOCHT

Op de gok binnenlopen bij een hip restaurant, dat kan in deze stad al heel lang niet meer. Hetzelfde geldt voor sportlessen of concerten: lang van tevoren volgeboekt of uitverkocht. Kunnen we nog wel spontaan leven?

tekst Yasmine Esser en Irene de Bruijne (kaders)

Na een uit de hand gelopen vrijdagmiddagborrel toch even hongerig binnenwaaien bij die ene tent waar iedereen al weken over praat? Je kunt het natuurlijk proberen, maar de kans dat ze je lachend naar een lege tafel verwijzen, is nihil; volgens het online boekingsysteem is er alleen eind deze maand nog een plekje aan de bar. En niet alleen bij restaurants moet je ruim op tijd laten weten dat je langskomt, ook sportlessen zitten vol als je niet al een week van tevoren bedenkt dat je precies dan wilt spinnen of yoga'en. Om over het op tijd kopen van festival- en concertkaarten nog maar te zwijgen. Dan maar simpel afspreken met vrienden? Zelfs daarvoor hebben we tegenwoordig – o gruwel – een digitale datumprikker nodig.

OP DE TO-DOLIST

We worden op die manier vanzelf gedwon-

gen onze agenda's steeds verder vol te plannen. En dat terwijl we spontane dingen vaak juist het allerleukst vinden. Langs een terras lopen en besluiten er gewoon te gaan zitten. Vrienden die blijven plakken en mee-eten. Ineens besluiten met de Thalys naar Parijs te gaan. Waarom doen we dat soort dingen dan nauwelijks? 'Als je dingen zoals een terrasje pakken gaat plannen, komt het op dezelfde mentale berg als je werk, of een tandartsbezoek. Uit onderzoek blijkt dat het gaat voelen als een van de vele taken op je to-dolijst', zegt Tom Grosfeld, auteur van *Agendahedonisme* (2022). 'Dus als je alles inplant, vind je die dingen uiteindelijk ook minder leuk om te doen.' Toch plannen we in Nederland – en met name in de stad – zo'n beetje alles. In zijn boek legt Grosfeld uit hoe dat komt. Als eerste leven we in een kapitalistische, neoliberale samenleving. Grosfeld: 'Dat systeem



**SIMPEL AFSPREKEN MET VRIENDEN?
ZELFS DAAR HEBBEN WE
TEGENWOORDIG EEN DIGITALE
DATUMPRIKKER VOOR NODIG**

'WE PROPPEN HET WEEKEND ZO VOL MOGELIJK, OMDAT WE ALLES UIT HET LEVEN WILLEN HALEN



'HOE WEET IK NOU OF IK DÁN NOG ZIN HEB IN EEN ETENTJE?'

Chloë Sterk (34): 'Ik krijg het benauwd van plannen. In de supermarkt beslis ik ter plekke wat ik ga eten en als ik behoefte heb om erens koffie te drinken, bel ik spontaan wat vrienden. Van de zes mensen is er meestal wel iemand die kan en zin heeft. En soms zit ik alleen thuis, omdat niemand zo last-minute kan, maar dat is nog steeds beter dan weken van tevoren afspraken plannen. Hoe weet ik nou of ik dan nog zin heb in een etentje? Ik voel geen angst dat ik mensen mis of bepaalde ervaringen misloop door niet alles te plannen. Als

een restaurant vol is, zoek ik gewoon een andere. Er is altijd wel een pizzeria in de buurt. Bij mij in de buurt zit La Parole, een megaleuke tent waar je niet kunt reserveren. Ik loop er vaak op vrijdagavond heen met mijn vriend en dan hebben ze altijd wel plek. Tuurlijk, soms moet je even wachten, ook prima. Zelfde met reizen, ik boek vaak op het laatste moment. Als iets dan heel duur blijkt te zijn, ga ik gewoon ergens anders heen. Als je spontaan wilt leven, zoals ik, moet je je ook flexibel opstellen. Niet alles wat je wilt, is mogelijk maar eigenlijk is dat ook helemaal prima.'



'DAT PLANNEN IS ECHT IETS TYPISCH NEDERLANDS'

Lieke Hallegraeff (30): 'Vorig jaar was ik op Afrika Burn, een festival in de Zuid-Afrikaanse woestijn. Daar leefde ik zonder mobiel, zonder tijd en zonder programma. Alles gebeurde spontaan en dat was zo fijn. Het voelde alsof ik niets miste en nooit hoefde te kiezen. Spontaneïteit brengt zo veel vrolijkheid met zich mee dat ik besloot om, eenmaal terug in Amsterdam, gewoon op een zaterdag rond te lopen en te kijken wat er gebeurt. En ook af en toe zonder telefoon eropuit te gaan in het weekend en de dag te laten ontstaan. Maar dat bleek natuurlijk moeilijker in de stad. Zodra je terug bent, zijn je weekenden in no-time volgepland en voelt het alsof je geen keuze hebt. Ik heb veel in het buitenland gewoond en daar is dit niet aan de hand. Ik denk dat het ook door de gesloten houding van Nederlanders komt. Iedereen heeft hier vaste vriendengroepen. Als je in Zuid-Europese landen vraagt of mensen die avond iets willen doen, zeggen ze: 'Tuurlijk, ik heb met dieen-die afgesproken, maar kom gezellig mee!' Door spontaner te willen leven, maak ik het mezelf soms wel moeilijk. Met kaartjes voor concerten of festivals grijp ik vaak mis. Al lukt het meestal nog wel via Ticketswap. Mijn tip aan iedereen die losser wil leven: blijf mensen spontaan voor dingen uitnodigen. Op een gegeven moment weten ze jou dan ook te vinden voor last-minute avonturen. En die zijn echt het allerleukst!'



hebben we verinnerlijkt. Daarmee bedoel ik dat we over onszelf gaan denken alsof we een bedrijfje zijn. We plannen onze vrije tijd eigenlijk precies in zoals we onze werktijd inplannen, vanuit dezelfde logica en ambities. We proppen het weekend zo vol mogelijk, omdat we alles uit het leven willen halen en geen seconde willen verspillen.'

VOORSPELBAAR LEVEN

Daarnaast is het tegenwoordig meer nodig om afspraken te plannen dan vroeger. Een paar decennia geleden hadden de dagen en weken een vast ritme en wist je precies wanneer iemand de was deed (op maandag) of niet thuis was. 'Sociale contacten zijn nu ook meer uitgewaaierd door het land. Vroeger woonde iedereen bij elkaar in de buurt en hoefde je mensen niet uit te nodigen voor je verjaardag, want ze wisten wanneer je jarig was en dan kwamen ze gewoon', lacht Grosfeld. Volgens de auteur heeft de digitale revolutie onze plancultuur versneld. Vroeger moest je bellen om te reserveren bij een restaurant of gewoon

binnenlopen. Nu heb je het met een paar klikken op je telefoon geregeld.

AANBETALING

We plannen dus van alles, maar ja, het leven is vaak toch niet maakbaar, dus dan zeggen we weer af. Restaurants hebben daarom geregeld te maken met *no shows*. Ook omdat mensen soms bij meerdere restaurants reserveren en dan op het laatste moment kiezen waar ze heen willen. Sommige zaken werken daarom nu met een aanbetaling. Bij je reservering betaal je alvast een bedrag – hoeveel dat is, verschilt per zaak – wat bij het afrekenen aan het einde van de avond wordt verrekend. Je betaalt dus niks extra's, ténzij je niet komt opdagen, dan ben je je geld kwijt. Onder andere Mr Porter, Coba, Neni, De Italiaan en cornerstore werken op deze manier. Volgens Bob Nagel, mede-eigenaar van cornerstore, werkt zo'n aanbetaling goed. 'We werkten eerst zonder reserveringen, maar we zitten natuurlijk niet op een A-locatie en mensen hebben geen zin om voor niets naar Noord te

fietsen, zeker niet in de winter. Als mensen reserveren, houden wij er rekening mee dat ze komen, dus andersom mag dat ook wel. Daarom werken we met een aanbetaling.'

SPONTAAN UIT ETEN

De horeca-ondernemer doet dat niet bij al zijn zaken. Bij Café Binnenvisser is reserveren weer niet mogelijk. 'Hoewel je bij ons goed kunt eten, willen we wel een café sfeer behouden', zegt Nagel. 'Publiek dat spontaan langskomt, brengt ook een andere sfeer met zich mee die wij leuk vinden.' Dat beaamt ook Kim Jongbloed van Café Beurle. 'Het leuke van onze gasten is dat ze écht zin hebben om hier te zijn. Ze zitten er niet omdat ze nou eenmaal weken geleden hebben gereserveerd. Het is ook een persoonlijke ergernis dat je overal al zo lang van tevoren moet reserveren en soms zelfs wordt uitgelachen als je het toch spontaan probeert, daarom hoop ik dat meer horecazen op deze manier gaan werken', zegt hij. 'Het is wel moeilijker ondernemen op deze manier, want



NO RESERVATIONS

Gelukkig zijn er ook nog leuke restaurants waar je niet kunt reserveren. Hier krijg je zo snel mogelijk dat gewilde tafeltje:

Café Beurre (West)

Het is misschien even wachten aan de bar, maar dat is geen straf bij Beurre. Met de heerlijke cocktails, natuurwijn en snackkaart begint je avond hier eigenlijk al tijdens het wachten. Je geduld wordt beloond met vegetarische gerechten die verrassen.

Taverno Willi Bercher (Noord)

Oké, voor het restaurant kun je wel reserveren. Maar het is hier ook prima toeven aan de bar waar je altijd mag aanschuiven. Daar hebben ze een kaart met snacks en drankjes, en elke vrijdag en zaterdag wordt het hier omgetoverd tot Bar-Dancing Willi Bercher, met live-muziek.

Bar du Champagne (Centrum)

Het is in het centrum misschien nog wel het moeilijkst om iets leuks mét een vrij tafeltje te vinden. Gelukkig kun je bij Bar du Champagne terecht voor goed eten en een fijne sfeer. Daar wacht je met liefde even op.

Café Tros (Oost)

Bij het redelijk nieuwe Café Tros kun je altijd binnenlopen. Of nou, niet op dinsdag dan. Maar de rest van de week ben je hier zonder reservering aan het goede adres. Een eetcafé met een plusje.

De Pannenkoekery Gansi (Zuidoost)

Wie overdag spontaan honger krijgt, kan in Zuidoost terecht bij De Pannenkoekery. Op het terras is het nooit lang wachten en laat je niet afschrikken door de pannenkoeken: dit is een echte Surinaamse hotspot waar je zelfs bijna voor zou reserveren.

het is lastiger inschatten hoeveel gasten er komen, hoeveel personeel ik moet inroosteren en hoeveel voorraad we nodig hebben. Maar ik vind de sfeer zo bijzonder, dat we op deze manier blijven werken.'

Wie spontaan wil leven kan dus heus nog wel terecht bij veel restaurants in de stad (zie kader). En anders: toch gewoon last-minute even bellen of langskomen, tipt Bob Nagel. 'Er zijn altijd mensen die afzeggen. En soms moet je wachten aan de bar, maar we zullen altijd proberen een plekje voor je te vinden.'



8X REN JE ROT

Deelnemers van de Amsterdamse Marathon (15 oktober) wisten het al: sommige delen van de stad lenen zich perfect voor een hardlooprondje. Een greep uit de mooiste routes, voor lopers met ijzeren longen én beginners.

tekst Nathalie van den Berg

1. DIEMERPARK + NESCIOPRUG

Hier kom je de meest uiteenlopende soorten dieren en planten van alle parken in Amsterdam tegen. Ren via de Nescioprug en neem daarna een duik in het water. Standaard rondje: 5 km

2. FLEVOPARK

Het historische Flevopark is een mooie hardlooplek. Doe intervaloefeningen langs de hectometerpaaltjes en jog terwijl je geniet van het prachtige uitzicht op het Nieuwe Diep. Standaard rondje: 2,5 km

3. NOORDERPARK

Trek een sprintje langs het Noordhollandsch Kanaal – wellicht wel een van de mooiste plekken in Noord. Meer uitdaging nodig? Start dan bij de Kalkoenstraat en ren langs het kanaal weer omhoog. Standaard rondje: 2,7 km

4. AMSTERDAMSE BOS

Ren op eigen houtje door het bos of kies voor een van de drie uitgezette routes. Alle routes beginnen en eindigen bij de Boswinkel en volgen deels dezelfde paden tot elk een ander afstand. Standaard rondjes: 5 km, 10 km of 21 km

5. GAASPERPARK + GAASPERPLAS

Het Gaasperpark biedt naast veel bos ook uitzicht op de recreatieplas. Ren een rondje van 5 kilometer om de plas heen of ga voor een run van 3,5 km door het park. Standaard rondje Gaasperpark: 3,5 km of 5 km Standaard rondje Gaasperpark + Gaasperplas: 6 km

6. REMBRANDTPARK

Van zandpaden tot verharde wegen, hier vind je alle ondergronden. Behoeft aan variatie? Kies dan voor een route deels door het park en deels over de Postjeskade. Standaard rondje: 4 km

7. SLOTERPLAS

De Sloterplas is een plek waar wandelaars, joggers en hardlopers graag komen. Spot tijdens je rondje de aanwezige zeilers, kanoërs en vissers. Standaard rondje: 5,5 km

8. BEATRIXPARK

Met een standaardrondje van 2,5 km is dit koninklijke park een goede hardlooplek voor beginners. Fanatiekelingen kunnen nog een stuk doorrennen naar Ouderkerk aan de Amstel. Rondje: 2,5 km

